

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 40—	celo leto naprej	K 45—
pol leta	20—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrta leta	10—	celo leto naprej	K 50—
na mesec	3-50		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Inhaža vsak dan zvečer izročeni na poštno.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 34 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino redno po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez postavitve česarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej	K 36—	četrta leta	9—
pol leta	18—	na mesec	3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisni se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 84

Kako rešujejo jugoslovansko vprašanje.

Kakor poročajo hrvatski listi, se vrše te dni na Dunaju važne avdijske. Sprejeta sta bila pri cesarju ogrski ministrski predsednik Wekerle ter hrvatski minister Unkelhüsser in v sredo je bil poklican na Dunaj tudi hrvatski ban Mihalović. Nadaljna poročila, (katerih zanesljivosti pa ni mogoče kontrolirati) pravijo, da se je vršil v zvezi s temi avdijskimi kronski svet, v katerem so padle važne odločitve. O teh odločitvah vedo »Novosti« povedati, da se tičejo Dalmacije ter Bosne in Hercegovine. Bajje izide v najkrajšem času cesarjev reskript, ki bo izrekel odcepitev Dalmacije od avstrijske države in združenje te dežele s hrvatsko kraljevino. Istočasno pa bo izrekel nekako novo aneksijo Bosne in Hercegovine in sicer v prilog Madžarom. Bosna in Hercegovina naj postane posebna »banovina« s podobno uredbo, kakršno ima Hrvatska in svojim lastnim banom. Glavni zakonodajni zbor za novo »banovino« pa naj bo madžarski parlament, v katerega bi pošiljal bosanski sabor 40 delegatov.

Koliko je na vseh teh senzacionalnih vestih resnice, se ne da točno dognati. Opozorjamo na naše informacije, ki smo jih v tem oziru pričeli že pred tedni. Danes smemo povedati, da so potekale te informacije iz jako verodostojnega vira. Eno je gotovo: Dunajski in budimpeštanski krogi iščejo rešitve jugoslovanskega vprašanja, ki bo odgovarjala nemškimi in madžarskim interesom. Brezdvomno se jim zdi način, kakor je zgoraj označen, najprikladnejši in brezdvomno je Seidlerjeva vlada za to pridobljena. To izvira že iz karakterističnega Orničevskega govora v avdijski dne 24. maja. V tej avdijski je, kakor znano, ptujski župan očitno pozivljaval krono na ustavolomstvo. Smel je reči cesarju, da naj z absolutističnimi akti uveljavi nemške »belange« in izrecno je pozivljaval cesarja, da naj odcepi od države Galicijo in Dalmacijo, da bo potem prišel do veljave »stari, preizkušeni državni vpliv nemškega naroda«. Seidler ni le temu govoru molče asistiral, temveč ga je seveda izrecno odobravala, kajti take politične izjave se smejo podajati pred prestolom in povrh še objavljeni le, če jih je vlada v naprej odobrila.

Vidimo torej, da so si dunajski faktorji že konstruirali svoj načrt za razrešitev jugoslovanskega problema in sicer popolnoma v smislu vsenemško - madžarskega interesnega sporazuma. Po tem načrtu je treba doseči predvsem troje: prvič morajo biti Slovenci izolirani in izročeni nadaljni nadvladi nemštva, drugič je treba odporno silo jugoslovanskega elementa v Avstriji znatno zmanjšati (zato proč z Dalmacijo), tretjič je treba prepričati, da bi Hrvatska postala premočna in preveč samozavestna napram Ogrski. Kakor Nemci ne pripuščajo združitve slovenskega ozemlja z ostalimi jugoslovanskimi pokrajinami, tako hočejo Madžari, da jim ostane Bosna »rezervirana« kot njihova kolonija. Slovenske dežele Nemcem, Bosno in Hercegovino Madžarom, to je bistvo jugoslovanskega problema za dunajske in peštanske državnike. Da bi smel naš narod, ki je predmet te državniške modrosti, reči pri tem svojo besedo, jim niti na misel ne pride.

Taka »razrešitev« jugoslovanskega problema seveda nima nič opraviti z interesi našega naroda. Naš narod pri tem igra le vlogo objekta, je državnikom takorekoč le kos blaga, ki ga režejo in strižejo, da bi se bi, oziroma Nemcem in Madžarom napravili iz njega kar najboljšo obleko. Ni treba nam pristavljati, da bo sprejel naš celokupni narod te najnovejše odločitve z istimi občutki, kakor je sprejel Seidlerjeve in vsenemške napovedi, kako nameravajo ravnati z nami Slovenci. Glasilo hrvatske vladne stranke »Hrvatska Riječ« pravi: »Taka rešitev bi seveda ne bila v skladu z rešitvijo, kakršno je treba z narodnega stališča imeti pred očmi in zahtevati.« V tej jako zmerni obliki izraža »H. R.« to, kar odgovarja ves narod na dunajske načrte: Ne damo se zdrobiti!

Slovenski tabor v Družmirju.

Šoštani, 30. maja.

Predpriprave za shod.

Družmirje je lična vas tik mesta Šoštanj. Ljudstvo je želelo shod. Priprave za shod, da sprejme domačin svojega domačina na lepi slovenski zemlji, so bile naravnost velikanske. Že nekaj dni so pletla dekleta krasne vence, da z ozaljšanimi prostori in okincanimi domovi sprejmejo Jugoslovane v gostoljubni kraj. Možeje in fantje so postavili tri velikanske mlaje, izmed katerih je bil mlaj na zborovališču 33 metrov visok. Slovenske trobojnice so plapolale z dreves, katera so videli potniki po celi dolini. Vse hiše so bile okinčane z zastavami. Veselje je navdajalo stare in mlade, da se jim je posrečilo podati tako lepo lice slavnemu Družmirju.

Prepovedan shod.

Velika žalost se je polastila vseh, ko so zvedeli, da je vlada shod prepovedala. Poparjeni so bili vsi in nevoljni ter ugibali, kaj bo. Slovenjegraško glavarstvo je v zadnjem trenutku prepovedalo shod, utemeljujoč to prepoved s trditvijo, da je »mir in red v nevarnosti«. Nemškutarji so kar besneli že ves teden in tekali v Slovenjgradec in v Gradec k namestniku Claryju ter zahtevali, da morajo prepovedati shod. To se jim je posrečilo. Poslanec dr. Verstovšek se je radi prepovedi pritožil in vložil ugovor v Gradec in na Dunaj. Seveda ni dobil do srede nobenega odgovora. Vsega ljudstva ni bilo mogoče več obvestiti o prepovedi, skrbeli pa so za to uradi. Oni so hitro naznanili prepoved v nemških listih, kateri so bili posneti v zadnjem trenutku še v »Slovenskem Narodu« in »Slovenca«. Povabljeni poslanci se vsled prepovedi shoda niso vsi pripeljali v Družmirje, pač pa je došel poslanec dr. Verstovšek v svoj okraj, ker je bil prepričan, da se bodo zbrale velikanske množine ljudstva. In ni se varal. Že v sredo popoldan je bil praznik v Družmirju. Domačini so dobili nov pogum, ko je prišel poslanec med nje.

Pevci zaslužijo lavorjev venec.

Okrog velikana mlaja se je zbrala vesela družba pevcev, krasnih deklet, nežnih gospodičen, vrlih fantov in veselih mož, roko v roki so se držale kmečka dekleta in mestne gospodične ter popevale kakor slavčki. Stari sivolasi možje so se rinili k pevcem, da bi lažje ubirali svoje glasove med izborno petje. Narodne himne in narodne pesmi so se vrstile druga za drugo. Za vsako pesmijo je zavrnil iz tisoč grl gromoviti živio. Pevci so bil neutrudljivi. Ko so gostje odhajali na vlak, so jih spremljali počoč na kolodvor.

Povratak na dom.

Od 2. do 7. ure so vstrajali ljudje na zborovališču. Le počasno so se poslavljali iz prikupljivega Družmirja. Spremlili smo goste na kolodvor, slovenska pesem se je razlegala po mestu. Dohod na kolodvor je bil zabrajen. Postavile so se pevke ob progi in v srčno slovo zapelle odhajajočim »Lepa naša domovina«.

Po odhodu

vlakova so se domačini Šoštanjčani in Družmirčani s poslancom dr. Verstovškom zbrali v hotelu Avstrija. Za 1° uro so smeli v mestu odpreti gostilne. Pesem za pesmijo je krožila znova. Dr. Mayer je napil v izbranih besedah mladini, ki je naš up in naša nada. Tik pred 9. uro so zapustili vsi gostilniške prostore in se pripravili na odhod. Pred stanovanjem dr. Verstovška so pevci zapeli še podoknico »Slovan na dan!«. Ljudje so se zbirali takoj zopet tukaj in mirno poslušali čudovito lepo ubrano petje. Dr. Verstovšek je stopil na ulico, se še enkrat zahvalil za to politovalno narodno delo na današnjem velepomembnem dnevu in jih pozival, da ohranijo ta lepi shod v trajnem spominu.

Red in mir.

Ves popoldan se je vršil najlepši red. Razun razburjenja na raznih cestah, kjer so žandarji ustavljali ljudi, se nikjer ni kalil mir. Vse se je vršilo v najlepši složnosti in zadovoljnosti. Le zvečer je neka nemška šoštanjska frajla kazala pevkom od daleč dolge nosove in pokazala s tem svojo nemškutarsko kulturo. Oblastveni zastopniki in tuji so občudovali veliko navdušenje, ki ni bilo umetno, prišlo je iz srca. Bilo je pravo navdušenje brez pijače, brez vina, brez piva, dasiravno so se nam smilili marsikateri potniki, ki so prišli več ur hoda, pa niso dobili nikjer niti požirka okrepčila.

Tako se je vršilo slavlje obletnice majniške deklaracije v lepi vasi Družmirje. Družmirčani so ponosni na svoj kraj. Ta dan jim ostane zgodovinski dan.

Valuta in državni dolg.

* Politiki in finančniki na Dunaju in v Budimpešti so se začeli resno zanimati za valuto ter z vprašanji, ki so z njo v zvezi. Pred enim mesecem je finančni odsek ogrske magnatske zbornice ostro kritiziral promet bankovcev, navajal, da je nekaj čez 20 milijard bankovcev v prometu, da je komaj nekaj sto milijonov kron zlata v trezorju avstro - ogrske banke ter zahteval, da se z vsemi sredstvi restringira bankovčni promet. Seveda o sredstvih, ali vsaj o uspešnih sredstvih se ni razpravljalo.

Te dni zopet poročajo iz Budimpešte, da je zahteval finančni odsek magnatske zbornice z vso odločnostjo, da se skrči bankovčni promet. Državni poslanec Kraft navaja v svojem pismu na finančnega ministra Wimmerja, da je sedaj glasom poročil okroglo 22 milijard kron v prometu ter prosil, da se tak položaj, ki je celemu gospodarstvu škodljiv, čim preje odstrani.

Gospodom iz Budimpešte in Dunaja moramo tudi mi pritrčiti; mnogo preveč, trikrat, štirikrat, desetkrat več bankovcev je v prometu, kakor jih zahteva zdravo, solidno gospodarstvo. Pred vojno je bankovčni promet avstro - ogrske banke variral med 2500 in 3000 milj. kron, istočasno je imela banka 1200—1500 milijonov kron zlata ali srebra v svojih zalogah, tako da so bili bankovci kriti z najmanj 50 odstot. Danes pa ni mogoče govoriti o kovinskem kritju; tako minimalno je.

V gospodarskem soglasju z bankovčnim prometom, ali bolje rečeno z

notranjo vrednostjo našega denarja, stojita devizni in valutni kurz. Glasom uradnega poročila devizne centrale od 29. maja t. l. stane švicarska deviza 170 K, to je za 100 frankov moramo plačati 170 K, pred vojno pa samo 95'3 K. Ta cena velja pa samo za one devize, katere posreduje avstro-ogrška banka; v privatnem prometu so dražje. Državni kurz se je tekom tega leta še precej zboljšal. Začetkom leta je bilo treba plačati za 100 švicarskih frankov 200, 250 in še več kron. Potem je padel na približno 150 K, v zadnjih dveh tednih pa je zopet poskočil; danes notira že 170 K.

Druugo važno vprašanje, s katerim se peča ogrska magnatska zbornica, je premoženjski davek. Pri seji dne 29. maja je bil magnat baron Ullmann mnenja, da mora Avstro - Ogrska obdajati premoženje, izvogne pa se previdno realiziranju takega obdajenja, češ, da Ogrska mora počakati, dokler ne uvedeta tak davek Avstrija in Nemčija. Tudi finančni minister Popovics je istega mnenja ter pristavlja, da je danes svota, ki bo potrebna, neznan; tudi o izvršitvi modalitetah ni še mogoče govoriti. Avstro - Ogrska ima sedaj okroglo 75 milijard državnega dolga. Finančni minister pravi, da je premoženjski davek raditega neizogiben, ker drugače bi obrestni vojnih posojil ovirale gospodarstvo.

Vsi madžarski magnati so mnenja, da se ne smejo industrijska in finančna podjetja preveč obremeniti z obrestni za vojna posojila. Po svoji stari navadi zastopajo edinole ogrske interese ter interese visoke finance. Ako bi oni in dunajski finančni krogi odločevali, bi obremenili z državnimi dolgovi šroke mase in posebno dežele, ki niso madžarske ali nemške. Bremenja, ki bi jih nam naložili, bi padla s tako vehemenco na naše gospodarstvo, da bi cel narod obubožal, da bi morali delati noč in dan samo za davko. Ako je že sedaj 75 milijard državnega dolga, koliko ga bo ob koncu vojne? Nihče ne more tega povedati; na vsak način pa več kakor 75 milijard. Od teh 75 odpade na avstrijsko polovico okroglo 50 milijard; letne obresti bi znašale 2'8 milijard kron. Glasom finančnega poročila za leto 1913. se je plačalo za vse davke in državne pristojbine v celi Avstriji okroglo 1'6 milijard kron. Ako se ne bi izpremenila nobena druga postojanka, torej ako bi ostali drugi dohodki in izdatki taki, kakor pred vojno, bi morali zvišati vse davke in vse državne pristojbine na 250 odstotkov, torej jih povečati za dva in pol krat. Upoštevati pa je treba, da se po vojni zmanjša povprečni dohodniški nivo prebivalstva, torej bo tudi podlaga, ki se bo obdajala, manjša, vsled česar bodo v istem razmerju padli državni dohodki. Na drugi strani pa bodo izdatki večji. Ako se vojne škode prav nič ne upoštevajo, ako se ne bodo poravnale, se bodo postavke za pokojnino vdov in sirot ter za vzdrževanje vojnih invalidov tako povečale, da bo po vojni poračun povsem drugače izgledal, kakor dosedaj. Najmanj 400—500 milijonov se bodo izdalo posredno ali neposredno, na ta račun. Ako se upoštevajo vsi ti momenti, se vidi, da bo treba zvišati dosedanje davke in državne pristojbine najmanj na 300 odstotkov.

Ali bi vzdržala slovenska dežela tako ogromna bremena? Poglejmo si na primer hišnonajemniški davek. V velikih mestih je znašal že pred vojno 26 odstotkov najemnine, z občinskimi in deželnimi dokladi pa do 50 odstotkov ali pa še več. Po vojni pa naj bi se ta davek potrojil! Državni davek bi znašal 75 odstotkov najemnine, za doklade pa bi ne zadostovalo ostalih 25 odstotkov. Hišni posestnik bi moral iz svojega še določiti k najemnin! Pred vojno se je plačalo za 1 kg sladkorja 38 vinarjev užitinskega davka, po vojni pa 84 vin. Takrat je stal sladkor 84 vin. ali še celo 80 vin., po vojni pa bi bil že sam davek večji. V slovenskih pokrajinah (brez Primorja) se je plačalo pred vojno za vse davke ter državne pristojbine letno okroglo 60 milijonov kron, to je 50 kron na osebo. Po vojni pa bi morala plačati vsaka oseba 150 kron! Od tega bi se uporabilo približno 25 K za upravne stroške, za šolo, sodnijo, verouk itd., ostalih 125 K pa za obresti državnih dolgov ter za dru-

že izdatke, ki nastanejo vsled vojne n. pr. za invalide itd. Torej ena povprečna delavska družina, ki obstoja iz 5 oseb, bo morala plačati vsako leto 750 kron državnih davkov in pristojbin; vrhutega še deželne in občinske doliade. Tako breme bo moralo strmo-glaviti naše gospodarstvo. Naši dohodki so bili že pred vojno tako nizki, da smo mogli kriti le najnujnejše človeške potrebe ter le nekaj malega prihraniti. Takrat so znašali povprečni dohodki vsake osebe 480 K letno. Od te vsote smo plačali državi 50 K, nekaj malega deželi in občini, tako da nam je ostalo za naše osebne potrebe približno 400 kron. Po vojni pa bi morali oddati od te vsote še 100 K, tako da bi ostalo posamezniku povprečno le 300 kron na leto! S tem zneskom naj bi izhajal celo leto! Vsakdo lahko izprevidi, da je nemogoče. Prejšnji dohodek, 400 kron, je bil le malo čez ekstenčni minimum, in sedaj naj bi oddali ekstenčnega minimuma približno eno četrtino! Ako bi znašali povprečni dohodki vsake osebe recimo 800 K, bi se lahko odstopila ena četrtina in vsakemu bi ostalo še toliko, da bi primerno živeli še nekaj prihranili. Pri nas pa bi bilo vsako zmanjšanje dohodkov opasno, ker mi imamo približno samo toliko, da krijemo svoje telesne potrebe. Narava ne pozna državnih obveznosti; telesu moramo dati toliko in toliko živila, drugače nam odpove. Ako zahteva naše telo, da mu damo letno za 380 K živila, faktično pa mu jih moremo nuditi samo za 300 K, bo naša produktivna zmoglost progresivno padala.

Obremenitev, ki nam da preti vsem vsled državnih dolgov, bi bila za naš narod katastrofalna. Kakor sem omenil, so bili naši dohodki že pred vojno le malo nad ekstenčnim minimumom. Ako bi se utesnil za eno četrtino, bi se naš narod v gospodarskem oziru deklariral. Oni sloji, ki so do sedaj primerno izhajali ter si še celo prihranili pičle svote, — in takih slojev je bilo 70 odstotkov vsega prebivalstva — bi se degradirali ter postavili v nižjo vrsto, to je v vrsto, ki ne more ničesar prihraniti, ki ne more zadostiti niti najnujnejšim telesnim potrebam, ki strada in hira.

O posledicah, ki jih bo imel državni dolg za naše gospodarstvo ter za naš narod, hočem pozneje obširneje pisati.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) Bojno delovanje v pokrajini Tonale se je omejilo večeraj začasno na artiljerijski ogenj. — Šef generalnega štaba.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

30. maja. Večera navadni artiljerijski boji v Judikarili. Lagarinski dolini, v Vallarsi in na asijski visoki planoti. Defenzivna dela in sovražnikovo gibanje so naše baterije učinkovito obstreljevale. Preprečili smo poskus sovražnega nenadnega napada pri Cimi Palone v Judikarili. Pri Cortelazu je pustila sovražna patrulja, proti kateri je bil izvršen protinapad in je bila zasledovana, nekaj vjetnikov v rokah naših mornarjev.

Letalski boji na Adriji.

Lugano, 30. maja. (Kor. urad.) Urad sfera italijanskega admiralnega štaba poroča: Dne 27. t. m. je poskusil sovražnik letalsko podjetje nad Otrantom, katero je naš odbijalni ogenj krepko zavrnil. Vržene bombe niso napravile nikake škode. Popolnoma drug rezultat pa je imel isti dan neki angleški letalec nad Dračem. Prevrnil se je z bombo zadeti torpedni čoln in se je potopil. Opazil se je tudi požar v bližini avstro - ogrske letalske postaje. 26. t. m. so bombardirala italijanska letala učinkovito pristališča in hangarje v Draču. Kljub močnemu odbijalnemu ognju in pomoči sovražnih lovskih letal so se vsa vrnila. Korespondenčni urad poroča k temu s pristojne strani: Pri napadu 27. t. m. ni bil potopljen nikak torpedni čoln. ki je pripeljal s seboj sestreljeni aparat. marveč je bil samo lahko poškodovan vsled bombe, ki je v bližini eksplodirala. Italijanski napad 28. maja je obstajal v tem, da so letala, predno so dosegla konno zemljo, vrzla nekaj bomb v morje, umevno, ne da bi napravila kako škodo.

Napadno podjetje pod vodstvom nadvojvode Maksa.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo:

Po večtedenskem delu je bila priprava v toliko gotova, da se je moglo podjetje izvršiti vsak dan. Počakati je bilo treba le ugodnega vremena. Sledniče je nastopilo tudi to in prišel je pravi trenotek. Iz bivališča svojega poveljstva se je peljal nadvojvoda Maks s pridruženim artiljerijskim poveljnikom in s svojim adjutantom kolikor mogoče daleč v pozicijo. Zarometi stikajo po temi. Zadnji del pota je treba iti peš. V ozkem zavetju sedijo v dve nadstropji razdeljeni oficirji, ki pojdejo danes na podjetje, okoli mize. Razpoloženje vlada pred podjetjem kakoršno je težko opisati, ki je pa pri vsakem človeku enako in se v vsakem drugače izraža: velikanska napetost živcev in mrzlično pričakovanje. Nadvojvoda se vse do ozeke krogi in od par pesmi, ki so jih zapeli, se zasueče pogovor, vedno zopet okoli tega, kar

ima priti. Vsi gledajo na ure, kdaj nastopi čas odhoda. V skalni jami je postavljeno moštvo. Približno 50 mož neke visoke gorske stotnije, ki so se vsi oglasili prostovoljno, preizkušeni možje, po večini že večkrat odklikovani. Za vse je svečan moment, ko jim stotnjiški poveljnik predstavi nadvojvodo, ki ginjen vsem želi srečno pot in poda roko vsakemu možu. Vojni kurat stopi pred nje in s kratkimi korenitimi besedami govori srce k srcem: Vojaki! Vi se bližate činom, tu ni več časa dosti govoriti. Rečem vam samo to: Tam na oni strani stoji Italijan, stoji na tirolskih tleh, ta tla so sveta, na teh tleh nima ničesar iskati! Rečem vam še to: V naši sredi biva brat Niegovega Veličanstva našega najmilostljivejšega cesarja. Temu ne smete storiti sramote. Na ravno tako priprost način jim podeli odvezo in ljudje odidejo drug za drugim po dolgi ozki poti do prihodnjega, na pol kritega zbirališča. Skalna jama je prazna in razen nadvojvode in malega štaba je tukaj samo še en pozicijski poveljnik. Postavljen je telefon in žica se odvíja z odhajajočo patruljo proti sovražniku. Ob aparatu čaka oficir prvega poročila. Drugi aparat ima zvezo z baterijami in vsemi postojankami, ki bi morale v sluščuje sile poseči vmes. Iz mnogih načrtov in narisov pripravljalega dela je nastal načrt, kateri vedno zopet osvetljuje žepna svetilka. Najmanj pol ure bo trajalo, predno bo prekoračen potok po improvizirani brvi in doseženo onostransko zbirališče, s katerega se razidejo patrulje. Počasi pohaja čas. Ne govori se skoraj nič, samo cigarete se zasvetijo od časa do časa v temnem prostoru. Molče koraka nadvojvoda gor in dol. Z enim svojih oficirjev stopi pred jama; temno je zunaj. Nič se ne zgane v sovražni poziciji, kjer sodijo, da je medterén nepremakljiv, in ne dvigajo se nikake svetilne rakete. Ob skalnih stenah drči vedno kamenje in pušča za seboj ognjene sledi, slične padanju zvezd. Treba počakati, da se postavi telefonska zveza. Vedno bolj počasi so tekle minute. Čas, ko bi moralo biti tukaj prvo poročilo, je že zdavno potekel in čakanje je vedno mučnejše. Naenkrat se zgane oficir pri telefonu, prišlo je seveda brez poklica poročilo, da je zbirališče doseženo. Pot vzdolž skalne stene se je vsled številnosti patrulje in vsled mokrih tal zavlekla in se je morala še nadalje zavleči, ker se je improvizirana brv zlomila in jo je bilo treba popraviti. Sedaj pa se patrulje razhajajo in treba znova čakati. Poročila pridejo preje od zunaj kakor po telefonu, kajti sedaj gre za to, ali bo sovražnik streljal in dal signal, da naj se pritegne v podjetje artiljerija. Nadvojvoda Maks stoji zunaj. Patrulje bi morele biti pri stražah, proti katerim prodirajo. Nič! Tu pride po telefonu poročilo, nadvojvoda je sprejme sam in izpremeni dispozicije. Tri patrulje so našle izpostavljene pozicije prazne in so se zbrale na tih. Dlje pred njimi se nahaja s terenom izolirani koš jarka, v poštev more priti samo nenadni napad na to pozicijo. Te tri skupine se združijo v dve, jedna prodira frontalno, druga jih bo prišla za hrbtom, ko pride čez skalno steno. Novi ukaz je zunan, notri pa vlada zopet napeto pričakovanje in poslušanje. Ali samo kratak čas, kajti tu pride v tonu, ki je glasnejši kakor bi bilo neobhodno potrebno, poročilo o vjetnikih. Namen je dosežen. Prihajajo poročila, odhajajo po telefonu ukazi in v kratkem so že tukaj prvi možje visokogorske stotnije, ki so pripeljali s seboj nekaj alpinov. Živahen krog se zvrsti okoli nadvojvode in vsak posamezno in vsi hkratu hočejo pripovedovati, kako je bilo. Nekoliko oplašeni stojijo tukaj vjetniki in še bolj so oplašeni, ko zvedo, da je pred njimi Ardicuda in fratello dell' Imperatore. Patrulja, ki jih je imela napasti za hrbtom, je hitreje dosegla svoj cilj, kakor je to celo mogla pričakovati frontalna skupina. Njihov poveljnik je stal z dvema podčastnikoma nenadoma za neko italijansko stražo. Naenkrat je padel za nogo nekega moža kamen in straža je prišla za orožje. Istočasno ga je patruljski poveljnik prijel za grlo, in patrulja je skočila v jarek min in ni pustila posadki več časa, da bi se osvestila. Iz vrat nekega zavetišča je prišla luč in s kopitom svoje puške je preprečil oficir pritegnitev rezerv. Par mož je stalo v ozadju zavetišča z visoko dvignjenimi rokami in te ljudi so pripeljali. Ukazano je bilo, da se imajo vrniti kolikor mogoče hitro, kajti ako bi sovražnik zapazil svoj poraz, predno pasirajo prostor njegovega zapornega ognja, bi utegnila biti vrnitev katastrofalna. Ali posrečilo se je in vsi so se vrnili nepoškodovani, samo eden je bil lahko obstreljan na roki. Dolgo časa je trajalo gibanje okoli nadvojvode. Ni bilo več poročil. Ljudje so pripovedovali cesarjevemu bratu kakor lastnemu bratu in cesarjev brat je poslušal in izpraševal, dokler ni napočila zora. (Oesterr. ungar. Kriegskorrespondenz.)

Nemci zopet na Marni.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. maja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta. Menjačoč se močni boji. Manjši infanterijski spopadi. — Skupina nemškega prestolonaslednika. Za sovražnikom, ki se je umikal od fronte ob Ailletti južno od Olse, smo izvršili sunek preko Olse in Aillette ter dospeli do črte Bretigny-St. Paul-Trois-Loire. Severno od Aisne smo vrgli v neprestanem boju sovražnika preko Bieuxya in Chavignya nazaj. Južno od Soissons je postal Francoz konjenico in peloto v silen protinapad. Naš ogenj ga je uničujoče prijel ter smo ga porazili. Prekoračili smo cesto Soissons-Hartennes. Francoske divizije, ki so bile poslane v smeri na Fere en Tardenois z jugozapada preko Marne in z jugovzhoda, vkljub obupnim protinapadom niso mogle nikjer obstati proti naši prodirajočim armadnim zborom. Prebili smo zadaj težeče pozicije sovražnika pri Arcyju in Rozoy le Grandu. Južno od Fere en Tardenois smo dospeli do Marne. Višine pri Champaolysju, Ste. Gemme in Romignyju so v naši posesti. Na južnem bregu Vesle zapadno od Reimsa smo zavzeli Gernigny Gueux in Thillois. Število vjetih in plena neprestano narasča. Vjeli smo dosedaj nad 45.000 mož in vpleni mnogo nad 400 topov in tisoče strojnih pušk. — v. L.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 31. maja. (Kor. urad.) Na fronto od Noyona do zapadno od Reimsa naš napad dobro napreduje.

Dunaj, 31. maja. Nemški napad pripravila prebitje francoske fronte do črte Noyon - Chateau Thierry - Challois sur Marne. Zdi se, da se Francozom in Angležem ne bo posrečilo ustaviti nemškega prodiranja predno Nemci ne bodo dospeli do te črte. Odeš Noyon-Soissons Francozi že zapuščajo. Če se pa posreči ustaviti Nemce zapadno od Fere en Tardenois, morajo opustiti tudi trikot Noyon - Soissons - Compiègne ter se morajo umakniti na črto Compiègne - Villers - Coterets - Chateau Thierry. Nemci so namerili na tej točki svoj sunek naravnost proti zapadu ter ogrožajo francoskim četam v kotu med Aisno povratek. Južno krilo te nemške skupine prodira proti severu na Villers - Coterets. Druge velika nemška skupina je namerila svoj sunek ter dospela do odseka Marne med Chateau Thierry in Dormansom. Tu so izvršili Angleži in Francozi silne protinapade. Tretja skupina napada proti jugovzhodu. Reims je smatrati za izgubljen. Kakor na zapadnem in vzhodnem delu bojišča bodo morali Francozi v kratkem tudi vzhodno od Reimsa v Champagni umakniti svoje črte. Francosko - angleška fronta med Soissonom in Reimsom je prerezana. Samo zadnji ostanki braniteljev so se umaknili proti Marni. Večina poraženih divizij je šla v zapadni oziroma vzhodni smeri nazaj. Katastrofa, ki je zadela Angleže in Francoze je večja, kakor se je dalo pričakovati. Kakor hitro pa bodo Nemci dospeli do Marne je jasno, da se bo prodiranje vršilo bolj počasi. Na drugi strani pa je pričakovati v sosednih očeskih novih nemških uspehov. Zlasti pomembno je prodiranje v prostoru pri Compiègne, kjer umikanje Francozov ne more ostati brez vpliva na položaj pri Montdidieru.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.) Na mnogih točkah se Francozi žilavo upirajo. Na onih točkah so krvave sovražnikove izgube posebno težke. Na Francoskem je sovražnik s svojo artiljerijo živahno streljal v osek pri Kemmlerju. Na mnogih točkah fronte smo krvavo zavrnili sunke sovražnih patrulj. Tudi na frontu pri Montdidieru se je sovražno artiljerijsko streljanje stopnjevalo zlasti v okolici Cantignya.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Četrtri dan nove velike bitke se je bojna fronta razširila že na več kakor 80 km. Kjer je fronta najgloblje, so prodrli nemški oddelki 52 km daleč. Nemške čete so zavzele 3000 km² deloma zelo rodovitnih tal. Zasedene so strategično važne točke in važne železniške zveze so za sovražnika nerabne. Novi dogodki na zapadu so močno približali nemško vodstvo njegove ciljurazbiti sovražno bojno fronto in sovražna bojna sredstva. Poleg 45.000 vjetih so imeli Francozi in Angleži velike izgube na mrtvih in ranjenih. Zlasti rezerve so imele pri svojih brezuspešnih protinapadih silno krvave žrtve. Niti približno se dosedaj še ne da ceniti vrednost vojnega materiala, ki ga je pustil sovražnik na celi fronti. Neprestano se zvišuje plen, ki dokazuje po svoji velikosti, da ne gre za pravljen in metodičen umik.

Berolin, 31. maja. (Kor. urad.) O uspehih tretjega bojnega dneva se še poroča: Južno od La Ville au Bois smo vpleni 33 poljskih topov, od katerih je bilo 8 poškodovanih. Severno od Brieuila sur Vesle smo vpleni dva nepoškodovana velika topa z lokomotivama. V dolini Aisne so pustili Francozi številne težke in lahke topove. Pri Pionnu so vpleni Nemci popolnoma nepoškodovano francosko 145 cm baterijo z municijo in avtomobili. Zapadno od

Reimsa je padlo v nemške roke več vlakov z lokomotivami in topovi. Na letišču pri Magnexu, katero so Angleži z vso naglico zapustili, leži v 18 dobro ohranjenih hangarjih 20 popolnoma nepoškodovanih aparatov najnovejšega tipa. Tu smo vpleni tudi velikanske množine potrebščin za avtomobile. Vidi se, da so bili Francozi popolnoma preseneteni.

Berolin, 31. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča o izgubah 21. angleške divizije: 64 brigada je izgubila na vjetih 83%. Krvavih izgub je imela 30%. 62 brigada te divizije je izgubila vjetih 65%, ranjenih in mrtvih 35%. 110 brigada je imela vjetih 60%, krvavih izgub 25%. Da ojačijo 62 brigado so morali poslati pri Cormiciju v boj 7 brigado. Pionirji 26 divizije, ki so prišli v boj kot ojačenje 64 brigade, so imeli 40% izgub na vjetih, mrtvih in ranjenih pri Hernonvillu.

Berolin, 31. maja. Z vojaške strani se poroča, da je Reims obkoljen, kakor v kleščah in da se ne more več držati. General Foch bo najbrže vrgel tja velike rezerve, da kolikor toliko popravijo položaja.

Rotterdam, 31. maja. Francozi so zapustili Reims.

Pariz, 30. maja. (Kor. urad.) General Pierre de Vallieres je v torek padel pri Reimsu.

Zeneva, 31. maja. »Matin« pravi, da vrhovno poveljništvo dosedaj še ni moglo dobiti zadostnih rezerv, da bi zadržalo ofenzivo. »Petit Parisien« piše, da se je v sedanjem trenutku največ bati, da bi mogel dospeti sovražnik do Chateau Thierry in do železniške proge Pariz - Chalons. »Homme Libre« brani vrhovno poveljništvo ter pravi, da vrhovno poveljništvo ni moglo istočasno braniti morja in Pariza.

Zeneva, 31. maja. »Matin« poroča s fronte: Compiègne leži pod ognjem nemških topov. Vojaški kritik »Matin« piše v sredo: Soissons in Compiègne moramo pod vsakim pogojem držati, ker te dve križiški edini branita še predpolje Pariza.

Razpoloženje na Francoskem.

Berolin, 31. maja. Nemški listi poročajo: Veliko presenečenje in strah, ki sta zavladala v Parizu, se kaže v notranje političnih dogodkih. Pod vtiskom strašne nevarnosti je baje izjavil Clemenceau, da bo razpustil parlament in da bo zahteval moč diktatorja. »Figaro« in listi desnice pozdravljajo to idejo z zadovoljstvom, dočim zahtevajo socialisti sklicanje narodne skupščine.

Zeneva, 31. maja. Manjšina v francoski zbornici je s 174 glasovi zahtevala takojšnji odgovor na interpelacijo glede vojnega položaja. Večina je s 343 glasovi dosegla, da se je odgovor odgodil do torka. Zbornični predsednik Deschanel je zapustil svoj predsedniški sedež ter ominjal parlament, da naj v resnem trenutku pozabi na vse spore in misli samo na bodočnost Francoske. Prišlo je klub temu do hudih sporov. V imenu socialistov je Cachin zahteval, da naj vlada odgovarja na vprašanja po vojaškem in splošnem položaju. Po vsaj deželi se vrše aretacije socialistov. V Parizu je bilo aretiranih več vodilnih mož. Socialisti in delavski zveze so protestirali proti temu. Vsi listi smatrajo položaj za zelo resen.

Rotterdam, 31. maja. V francoski zbornici je bil stavljen predlog, da naj se vse šole odstranijo iz Pariza.

Armade Amerikancev.

Lugano, 31. maja. Neki oficijozni pariški komuniké skuša baje delati Amerikance odgovorne za uspeh nemškega napada. Komuniké pravi, da so dale amerikanske čete prvi dokaz svoje hrabrosti, da pa je bilo nemogoče številno premočnega sovražnika zadržati predno niso dosegle francoske rezerve. Bern, 31. maja. »Agence Havas« priobčuje razgovor s Tardieum o številnosti ameriške armade na Francoskem. Tardieu je izjavil, da bo 1. junija na Francoskem ameriška armada štela 2 milijonov mož. Pred sredo poletja bo zbranih tam ameriških čet okrog 4 milijone. Pred koncem leta pa bo na Francoskem 6 milijonov Amerikancev. Vojnega materiala bo dospelo do tedaj na Francosko iz Amerike več kot 3 milijone ton.

FRANCOŠKO URADNO POROČILO.

29. maja pop. Ponoči se je ojačil nemški sunek, ki so ga vedno na novo prihajajoče divizije vzdržale v teku, zlasti na obeh krilih v smeri na Soissons in Reims. Na levem krilu so se umaknile francoske čete v neprestanih bojih korak za korakom do roba gozda vzhodno od Soissons, kjer traja bitka z vso ljutostjo. Na desnem krilu so se umaknile francosko-angleške čete po močni obrambi masiva pri St. Thieryju južno in jugovzhodno od te višine. One stoji sedaj med Veslo in kanalom Aisne. Drugi boji so se odigrali v menjačočim se uspehom na južnem bregu Vesle, kjer naše čete z obdobjanja vredno hrabrostjo branijo višine. Zapadno od Montdidiera so zlomili Amerikanci zaporedoma dva nemška napada naperjena proti Cantignyu. Artiljerijski boj je na obeh bregovih Mose v Wöuru in na lotariški fronti v osek Embermenli živahen. Celovrsto nemških nenadnih napadov severno od Besonvaux, v okolici Radonvillersa in v pokrajini ob kanalu med Ronom in Renom se je ponescrčilo v francoskem ognju.

29. maja z večer. Bitka je dobila posebno veliko silo na našem levem krilu. V okolici Soissons so naše čete po lutem odporu in po pouličnih bojih, ki so več ur zadržali prizadevanja sovražnika, zapustile mesto ter drže zasedene še zapadne izhode iz mesta. Na jugu in vzhodu od Sois-

sonsa se je odigrala bitka na visokih planotah, katerim tvorijo meje kraji Bellou, Septmonts, Ambrier in Chacris, dočim smo pod pritiskom sovražnika v okolici Loupogna na severu od Fere en Tardenois izgubili tal. Bolj proti vzhodu se je posrečilo francosko - angleški četam držati svoje pozicije ob črti Brouillet - Savigny - Thillois. Na desnem krilu smo umaknili čete, ki krijejo Reims za kanal Aisne severozapadno od mesta.

30. maja popoldne. Bitka se nadaljuje ter ni bila prekinjena niti ponoči. Francoske čete se mogočno drže na zapadnem robu Soissons, odkoder sovražnik kljub opetovanim poskusom ni mogel prodreti. Bolj proti jugu se vrše ob cesti Soissons - Narionnes ljuti boji, enako tudi na fronti Fere en Tardenois - Vesilly, kjer se francoske čete z neutrudno trdnostjo upirajo nemškemu prodiranju. Na desnem krilu so zlomili francoski in angleški oddelki na fronti Brouillet, Thillois in severno od Reimsa vse napade nemške garde na njih pozicije.

30. maja z večer. Bitka je trajala ves dan z enako silo na celi fronti. Naše skupine, ki so se ustale na zapadnih izhodih iz Soissons, preprečujejo na tej strani vsako sovražno prodiranje. Na jugu je lev breg Olse trdno v naših rokah. V središču se sila boja ni zmanjšala. Nemci so zavzeli Fere en Tardenois in Vesilly ter naperjajo vse sile v smeri Ville en Tardenois. Na desnem krilu in severo - zapadno od Reimsa smo držali svoje pozicije.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

29. maja zjutraj. Zadnje noč smo izvršili uspešno podvzetje jugovzhodno od Arrasa. Vjeli smo več sovražnikov ter vpleni eno stromo puško. Ponoči smo zapadno od Mervilla vjeli nekaj sovražnikov. Podvzetje, katero je sovražnik poskušil pri Givencijlju, Lensu in La Basseeju smo preprečili. Enako smo zavrnili po kratkem boju sovražni napad na neko našo postojanko južno od kanala Ypres - Comines. Sovražna artiljerija je delovala severno od Alberta in severozapadno od Mervilla. Krajevno je bila noč bolj delavna tudi vzhodno od Arrasa in južno od Lensa.

29. maja z večer. Ponoči smo pregnali sovražni strafovniki oddelki pri Beaumontu - Hammeju. Krajevni sovražni napad severno od Kemmela je bil od Francozov popolnoma zavrnjen. Sicer z angleške fronte ničesar poročati.

Razne vojne vesti.

TURŠKO URADNO POROČILO.

30. maja. Po močni artiljerijski pripravi so napadli večeraj zvečer angleški bataljoni črto naših prednjih straž med obalo in zapadno od železnice Jaffa-Tulkerm. Opetovani navalji so se krvavo zlomili pred našimi pozicijami. V hitrem protisunku smo pregnali sovražnika z višin, katerih se je bil mogel začasno polastiti. Črte naših prednjih straž so ostale trdno v naših rokah.

Angleži v Kavkaziji.

Kijev, 30. maja. Iz Bakuja poročajo, da je dospelo pred tremi tedni mnogo angleških čet v avtomobilih iz Mezopotamije v Kavkazijo. Močni angleški oddelki spremljnih čet je skušal doseči zvezo s četami Kornilova. Angleži so zasedli polotok Abšeron in Baku. Angleži prodirajo v smeri na Tiflis, Aleksandropol, Sarikamish, Xars in Erzerum. To gibanje je naperjeno samo Turkom.

Vprašanje japonske intervencije v Sibiriji.

Haag, 29. maja. (Koresp. urad.) Iz Tokija poročajo: Odločitev o vprašanju japonske intervencije v Sibiriji bo padla na konferenci v Washingtonu. Ko bo ta konferenca končana, se bo premaknilo težišče položaja zopet na Japonsko. V splošnem so naziranjia glede Japonske zelo napačna. Zavezniki niso pozvali Japonske, da naj stori v Sibiriji kak važen korak, ker sami ne morejo o tem odločiti, ali je intervencija umestna ali ne. Japonska je sicer pripravljena, udeležiti se ekspedicije v Sibirijo, pri kateri bi bili Japonci v veliki večini, intervencija sama pa na Japonskem nikakor ni posebno priljubljena. Z izjemo nekaj profesorjev ne želi nihče nemške zmage, dostavno je morala, civilizacija in splošno naziranje nemškega izvora. Na Japonskem izredno občudujejo nemške vojaške uspehe. Noben Japonec ne more uvideti, da je Anglija močnejša, kakor je bila kdaj. Resnično praktični Japonci računajo le z dejstvi in ne z besedami. Skoro štiri leta ni bilo slišati nič o angleških dejanjih, pač pa samo o angleških argumentih.

Bern, 30. maja. »Shanghai Gazette« piše, da ima tajna pogodba med Japonsko in Kitajsko to - le vsebinsko: Japonska namerja organizirati kitajsko policijo. Japonska prevzame vodstvo vseh kitajskih arzenalov in ladjedelnic. Japonska dobi pravico kopati povsod na Kitajskem železo in premog. Japonska dobi vse zahtevane privilegije na zunanjem in notranjem Mongolskem in v Mandžuriji. Končno so postavile določbe, ki postavljajo finance in vzgojo na Kitajskem pod japonski vpliv. Japonska je tudi dosegla, da je Kitajski razglasila pogodbo tako, da je videti kakor bi bila naperjena proti Nemčiji. Angleškemu svetu na obeh straneh Atlantskega oceana naj bi se vzbudilo domnevanje, kakor da je ta konvencija klenjena samo za čas sedanje vojne. Japonska je dosegla mnogo več, kakor je zahtevala leta 1916. v svojem ultimatumu od Kitajske.

Politične vesti.

— Shod na Vrhniki se vrši v nedeljo dne 2. junija popoldne.

— Ob obletnici deklaracije se je izjavila za ujedinenje jugoslovanskega naroda obmejna občina Livek na Gorškem. — Narodnemu plebiscitu za državo S. H. S. so se pridružili tudi možje, mladeniči, žene in dekleta občin Sela in Batuj na Primorskem.

— Spodnještajerska poslovalnica slovenskih poslancev in slovenske Kmečke zveze za Spodnji Stajer je otvorila svojo stalno pisarno v Mariboru, Koroska cesta št. 5. I. nadstropje (tiskarna sv. Cirila), na desno. Poslovalnica bo šla slovenskim ljudem na roko z nasveti v vseh možnih gospodarskih, narodnih in političnih vprašanjih. Datala bo nadalje nasvete v vprašanjih dopustov itd., sestavljala tozadavne prošnje in po-

Ne čakajte,

dokler podpišejo Vaši prijatelji. Ako ste odločeni, podpišite takoj 8. vojno posojilo.

Češko gosje perje.

1 kg belega puljenega I. vrsta K 24.—
 I. » » » » II. » » » » K 16 50
 I. » » » » » » » » » » K 7.—
 I. » » » » » » » » » » K 10.—
 I. » » » » » » » » » » K 6 50

Po povzetju pošilja se po 5 kg ali več.
I. HALDEK, Praga-Smichov,
 Kinského tř. 1. 2377

Fotografski pomočnik

izurjen v vseh manipulacijah, dobi stalno in dobro službo pri fotografu: **Ant. Jerkič v Trstu ali v Gorici.** Ponudbe z natančno označbo zmožnosti itd. na **Ant. Jerkič, Trst, Via dello Poste 10.** 2604

LEPO STANOVANJE

v II. nadst. (4 sobe s prit.) se zamenja proti stanovanju z 3-4 sobami (event. tudi 2 sobami) in pritliklin. v parterju. Ponudbe naj se vpošljejo upravnštvu „Slovenskega Naroda“ pod „Parterstanovanje 2594“.

Izpuščaje

braste, srbečice, grizte in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno **Paratol, domače mazilo.** Ne tumaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 3.50, dvojnati K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, Skatljica K 2.50. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v **Iokarnarja M. Klein Paratol** tvaoralci v Budimpešti, VII-24. Róssa utca 21.

Tvrška Orazem in Jančar v Ljubljani, Breg št. 6.

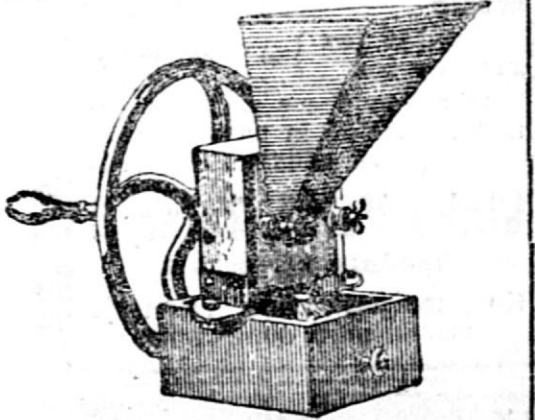
se priporočta slavnemu občinstvu za stavbna in pohištvna pleskarska dela. 2516
 Delo se izvršuje že s dobrim pravim blagom.

DAMSKA MESEČNA PREVEZA

zdravniško priporočena Varuje pred prehlajenjem, dobro vsesava, piše, komodna in praktična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Komplet, na garnitura K 12.—
 18.—, na leta trpežna K 24.— 30.— najfinjša pa K 36.— in K 42.—
 Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmivalni aparat 40.—, 45.— K. Pošiljatev diskretna. — Higijen. blaga trgovina **St. Polsky Dunaj, VI. Stielegasse 15.** 1199

Naši originalni ročni drobilni mlini

s predobrnikom, z regulacijo za fino mletje in grobo drobljenje vsakega sadeža z izmenljivimi specialno trjenimi stanovitnimi mlevnimi ploščami, prekašajo vse druge izdelke. Za vsak mlin se jamoi.

Model I z zamašnjakom poprijemalcem, lijem in ročico, zmelje na uro okoli 25 kg K 100.—
Model II s polžem (namesto poprijemalca) lijem in ročico, zmelje na uro okoli 20 kg K 120.—
Model III z ročnim zamašnjakom brez polža, zmelje na uro okoli 15 kg K 95.—
 Poštne prosto ako se pošlje denar naprej (pri povzetju se zaračuna poština) pošilja generalno zastopstvo **Exporthaus Tintner, Dunaj III., Neulinggasse 28 B.**

Dr. Ant. Brecelj,

primarij javne bolnice U. B. v Gorici
 biva in sprejema zopet v Gorici, ulica Barzolini 6 (začetek Korza) od 10 do 12. 2633

SOLALI

najboljši cigaretni papirji
 trgovina z cigaretnim papirjem družba z omejeno zavezo Saybusch Galicija.

Iščemo vlivance in strugalce železa (Eisengiesser und Dreher)

za našo vlivalnico železa in tvornico polj. strojev. — Prehranbene razmere v mestu ugodne. — Samci dobe celo oskrbo v lastni tovarniški kuhinji za K 4.— dnevno. — Ponudbe z navedbo sedanjega službovanja in zahtevkov na **SMEV, tvornica strojeva, Belovar (Mrvaško).** 2541

Pri vseh vlogah je navesti nastopno Opravilna številka A I 1514/16
 opravilno številko. 25

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev **Franca Egerja iz Sp. Šiške št. 136** na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine in premičnine in sicer:

- a) premičnine, obstoječe iz raznega pohištva, ene zlate ure z verižico v skupni vrednosti 370 K,
  - b) nepremičnine vl. št. 392 k. o. Spodnja Šiška, t. j. hiša št. 136 v Spodnji Šiški (tovarna za stavbeno in pohištveno mizarstvo) z delavnico in dvoriščem ter gospodarskim poslojem z vsemi tovarniškimi stroji in pritliklinami vred, ter **travnik parc. št. 1712**, za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 100.000 K.
- Dražba se bo vršila dne 13. junija 1918 ob 9. uri dopoldne na **licu mesta v Spodnji Šiški št. 136.**
 Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
 Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.
 Dražbene pogoje je mogoče v pogledati pri **c. kr. notarju Antonu Gailletu v Ljubljani.** 2640

Tvrška K. LINDTNER

je otvorila
 :: v Vidmu (Udine) ::
trgovino
 z vojaškimi predmeti in galanterijskim blagom
 na drobno in debelo. — Bogata izbira, so-
 :: lčne cene in točna postrežba. ::

Barva za obleke

Razpošiljam v večjih in manjših množinah v različnih barvah po povzetju ali proti predplačilu s slovenskim navodilom v zavojčkah za 1/4 kg in 1/8 kg blaga porbarvati in sicer se rabi

4 zavojčke za 1 žensko ali 7 zavoj. za 1 moško obleko.	
I. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po 1 krono,	
II. " " 1/4 " " 50 " 100 " " 80 vinar,	
III. " " 1/4 " " 50 " 100 " " 70 " "	
Zavojček z 1/8 kg:	
7 zavojčkov za 1 žensko ali 10 zavoj. za 1 moško obleko.	
I. vrste za 1/8 kg od 50 do 100 zavojčkov po 60 vinar.	
II. " " 1/8 " " 50 " 100 " " 40 " "	

Trgovcem primeren posust.
 Kupujem tudi razna poljska in vršna semena, ter vseh vrst gozdna zelišča kakor **matinovo, robidovo, ingodovo perje, tršlikovo lubje, lipovo cvetje, srakove in sladke korenine, kumelovo ali kumovo seme** i. t. d. 2659
 Vsak nabiralec naj zahteva od mene cenik od vseh zelišč. Trgovcem priporočam **najboljše repno seme** letošnjega leta.
J. Lukančič, Idrija, Kranjsko.

25. letnik leto. Dunajski starorenom. najodličnejši
specialni dekliški penzionat
E. Freylerja naslednica 2521
 Splošna izomika, nadaljevalni tečajji, licej, glasbena, jezikovna šola, pouk v obdelovanju vrta, Izvrstna prehrana.
 Internat. Polinternat. Eksternat.
 Počitniški dom graščina „Rimski volec“, Koroško.
 Dunaj I., Kolowratring št. 9 (na uglu Schwarzenbergplatz).
 Govorilne ure od 11-1 in od 2-5. Telefon 8250. n Prospekti.

Prodaja se na drobno in na debelo
fina cikorija, jesih, čajni nadomestek in različne druge stvari. 2508
Trgov na M. Dörfel, Mestni trg 12, Ljubljana.

St. ad 7740 ex 1916

RAZGLAS. CEPLJENJE PROTI KOZAM.

Meseca junija 1918 se bode vršilo v Mestnem domu vsak četrtak **popoldne ob 3. uri javno brezplačno cepljenje proti kozam.**
 Za **Spodnjo Šiško** v torek, 4. junija v ljudski šoli, Gasilska ul. 242.
 Za **Vodmat** v ponedeljek, 3. junija v mestni jubilejni ubožnici.
 Za **Barje** v sredo, 5. junija v barjanski šoli. **Vaskokrat ob 3. uri popoldne.**
 Pozivljajo se resno vsi starši, kojih otroci še niso cepljeni, da prinesejo te k cepljenju in k pregledu ceplencev, ki se vrši **teden kasneje** na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu se izroče tudi spričevala o cepljenju, ki so pri sprejemu otrok v ljudsko šolo potrebna.
 Z ozirom na nevarnost, ki preči v sedanjem času glede nastopa **koza**, opozarja podpisani mestni magistrat, da je cepljenje proti kozam najuspešnejše sredstvo zavarovanja proti tej bolezni, ter nujno pozivlja vse one, ki se morda niso bili nikoli cepljeni in vse tiste, pri katerih je že preteklo več let po zadnjem cepljenju, da se sedaj daje cepiti, oziroma nanovo cepiti proti kozam.
Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 16. maja 1918. 2571

Kr. zemaljsko liečilišče TOPUSKO.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.
INDIKACIJE revmatične in druge bolezni sklepov in mišic, protin, neuralgije, zlasti ischtas in ženske bolezni.
ČRESELNE KOPELI in kopeli z ogljikovo kislino, masaža in elektroterapija
RADIOAKTIVITETA vroča v veliki meri znansstveno dokazana.
TEMPERATURA VODE 59° C. 2082
UGODNO BLAGO PODNEBJE.
ŽELEZNIŠKA POSTAJA **PROG KARLOVEC-CAPRAG**, pošta, brzejav, javna lekarna.
KRASNA ŠETALIŠČA koncerti, tombole, glasba. Radi navala gostov, je potrebno julija in avgusta sobe naročiti naprej.
Prospekte in navodila daje brezplačno:
Ravnateljstvo kr. zemaljskog liečilišta.

Denar — hrana — kruh!

Novost! Nepričakovana novost!
Mehlata-Moka
 brez vsakih kart!
 Moka (mela) znamka „MEHLATA“ je za priložnost k vsem vrstam pekarij, poticam, cvrtju, tortam itd., pa tudi neprecenljivo za juhe in navadni kruh, ker potem lepo izgledajo, narastejo in imajo čudoredno izdatnost ter hranljivost. — Zdravniško priporočeno sredstvo proti slabokrvnosti, slabin živcem, nervoznosti in drugim različnim boleznim. Dobi se v kartonih s 24 zavitki à 50 gr. za K 72.— proti povzetju ali predplačilu pri **Commission „Mehlata“**
A. Postržin, Gradec, Steyregasse 60, II. Stock.
 Tudi barve za prebarvanje vseh vrst oblačil so v zalogi po zelo ugodni ceni. — Dobavljam tudi **sukanec (ovirn)** pravi laneni, črni in beli. —
 Dopisuje se v vseh jeziki.
 Navodila so povsod priležna. 2637

Zaloga ne bode dolgo trajala, prosim za nujna naročila!

== KUCHARICA ==
 zanesljiva, z večletnimi dobrimi izprijevati, išče primerno službo v kaki prometni gostinji ali hotelu. Sprejme tudi službo samostojne gospodinje. — Pismene ponudbe pod št. 107 Kranj, postrestante. 2583

Pristen domač slivovec in tropinovec
 se dobi v vsaki množini po najnižji dnevni ceni. Naslov pove upravnštvu »Slovenskega Naroda«. 2568

Slovenske knjižnice in drugi ljubitelji knjig!!!
 Proda se 21 letnikov „Ljubljanskega Zvona“ popolnoma novi v polfrancoski vezbi in sicer zaporedni od leta 1881 do letnika 1901. Ponudbe je poslati gospe **Mariji Molačovski, Velike Mezeriči 15, Morava.** 2539

Ženitna ponudba.
 Izobražen, mlad gospod, velike, lepe postave, boljšega, stalnega poklica, se želi v svrhu poroke seznaniti z inteligentno, dobrosrčno gospodično (blage in ob enem premožne vdove niso izključene). — Resne ponudbe sprejema upravnštvu »Slov. Naroda« pod šifro „Pomlad 2453“. Ponudba mora vsebovati popoln naslov, osebni opis in opis omike, fotografijo ter družinske in premoženske razmere. — Na ponudbe brez navedenih podatkov se ne bo oziralo. — Za tajnost se najstrože jamči.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštno vred K 3 25
Rydyol je rešilna voda, ki živo pordeči blada lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 2 45.
 Naslov za naročila:
Jan. Grolich, Engel-Drogerie, Brno št. 639, Moravsko.

Zanesljiva
blagajničarka :: in spretna prodajalka
 se iščeta takoj za Videm (Udine). Ponudbe s sliko in zahtevo mesečne plače pod šifro: „stalno mesto 2670“.

VABILO
 na
redni občni zbor
 okrajne hranilnice in posojilnice
 v Idriji t. z. z. n. z.,
 ki se bode vršil
 v uradnih prostorih zaveda v soboto, dne 8. junija 1918 ob pol 2. uri popoldne s sledečim
sporedom:
 1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1917.
 4. Razdelitev čistega dobička.
 5. Volitev načelstva.
 6. Volitev nadzorstva.
 7. Slučajnosti.
 Idrija, dne 29. majnika 1918.
 2668 **Odbor.**

Podružnica Ljubljana. JADRANSKA BANKA Podružnica Ljubljana.
 Delniška glavica: K 20,000.000. Rezerve: okrog K 3 1/2,000,000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižico in jih obrestuje po čistih 4%.
 Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.
KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.
 Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opuzja, Split, Sibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.
PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: **JADRANSKA.** 7 **Telefon št. 257.**

Stanovanje

Oziroma prostori za pisarno v bližini sodnije se išče eventualno se zamenja stanovanje v tem kraju, s cenim pa lepim stanovanjem na periferiji mesta. Tudi se zamenja hiša na Dunaju z hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“ pod „stanovanje in zamenja 840“.

Zahtevajte zastoj in poštnine prosto moj katalog s slikami ur, zlatnine, srebrnine, godb. inštr. itd.

JAN. KONRAD
c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brux) št. 1958.
Nikljaste ali jeklene anker-ure K 26, 28, 30, bela kovina (Gloria-srebro) godlin, alt jeklo, remont, z dvojnimi pokrovalom K 35, 40, 50, 60, violine K 22, 24, 26, harmonike K 26, 28 in višje. Za ure triletna garancija. Pošilja se po povzetju. Izmena dopustna ali 651 denar nazaj.

Prihranite si denar ako kupite 2367

BARVO za obleko
TEKLA Edina nepotvorjena — pralna znamka — Na drobno zavitek 60 h. 6-7 zavitkov za eno damsko obleko. Preprodajalci ugodne cene na debelo. — Svarimo pred ponaredbami z enako se glasečimi imeni. Zahtevajte samo znamko „TEKLA“.

COMMERCIA, prodajalna družba za kem. tehn. potreščine. Praga II. Vavtavske namesti 13. — Telefon 6187.

Josip Jug
pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta št. 16.
se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristnim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

Stampilje
vseh vrst za urade družstva, trgovce itd.

ANTON CERNE, graver in izdelovatelj kavnokovnih stampilij

LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Kupujem zmedene ženske lase.

Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Zrančo št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 6. do 11. ure dop.

Lepota je sreča!

Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zaidci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno sveže rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! V-akomur dajem proti retour-znamki popolnoma zastoj pojasnila. Pišite takoj na: **L. Decker, Dunaj 56, Predal 10., oddelek 36.** 119

Uglaševalac klavirjev
G. F. JURASEK ::
Ljubljana, Wolfova ul. 12
Edini specialist
izvršuje vsa popravila te stroke. 0000

Modni salon
Stuhly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

— Priporoča za spomladansko sezijo **slamnike** svilene klobuke in čepice najnovjših oblik za dame in deklice. Popravila se sprejemajo. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Srbska glasba
Priporočam sledeče srbske narodne napeve za klavir:

- Bajič — Album srbskih narodnih napeva K 7.—
- Bajič — Album srbskih narodnih napeva po Mokranjčevim rukovetima . . . . K 6.—
- Bajič — Ljubavne pesme . . . . . K 6.—
- * * — Album 138 srb. narod. pesama K 8.—
- Konjović Petar — VILIN VEO opera u 3 čina K 24.—
- Konjović Petar — Legende op. 8 . . . . . K 2.16
- * * — Album 200 nar. pesama za gusle K 7.—

Naročila na naslov: 2418
Gjorgje Celap, Zagreb, Borislavičeva ul. 17.

Vučkovičeva !POZOR! Vučkovičeva
„Kubakava“ nadomestilo „MILKA“
„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug
„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor
„MILKA“ prašek za peko.

Dišave, noner, paprika, oimet čisti gar., piment, klinčki, janež, kocke za juho in golaž, ruski čaji, milo za brisanje, toaletno milo, koki in vsa druga toaletna roba dobi se edino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani trdki

GJORGJE VUCKOVIC
Prva zagrebška importna in eksportna agenturno komisijonalna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvodov s skladiščem na debelo
ZAGREB, Nikoličeva 9.
Zahtevajte cenike! 1161 Dokler je zaloga!

Žveplo za žveplanje

dvakrat pomočeno! 98%, močno prima blago. Na karton napravljen, vsak rezanj 16 mm dolg in 85 mm širok nudi brez obveznosti kg po K 38. — Loco Dunaj J. Kropel, tvornica žvepla za žveplanje Dunaj X 1., Leibnitzgasse 27. Na deželo samo od 5 kg naprej. 2501

Srbečito, hraste, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. pos. av. varovano „SASAFORM“-maxilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni ionček K 230 vel ki K 4.—, porcija za roobino K 11.—
Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.
Zaloga za Ljubljano in okolice: Lektarna „pri latem je.enn“, Ljubljana Marijin trg. 880
Pozor na varstveno znamko „SASAFORM“

Karante je domač izdelate! to je

Emona
PRIZNANO NAJBOLJŠE
pralni prašek
nob'va se vseh prodajal

Naslov za pisma: Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo edino najboljšo živalne stroje tvrdke: **Jos. Petelinc, Ljubljana**, poleg frančiškanskega mostu, levo, 3. hiša ob vodi.

Največja in edina zaloga živalnih strojev vseh sistemov v poljubnih opremah za obrt in rodbino.
V zalogi igle, olje, ter deli za razne stroje. 10 letna garancija!
Dostavitev strojev takoj! Pouk v voženju brezplačen!

Opozorilo. Tvrdba Josip Reich, parna barvarna in kemična čistilnica, prosi vlijudno svoje častite odjemalce, da naj čimprej pošljejo po predmete, ki so jih izročili za barvanje ali čiščenje do konca aprila 1918. Kakor je razvidno iz prevzemnih listov, jamči, tvrdka samo 3 mesece za te predmete. Cen ene odjemalce prosimo torej, da ne pride pozneje do neljubih slučajev, ki bi mogli nastati vsled nadaljnega puščanja teh predmetov pri tvrdki. — da čimprej vzamejo stvari domov. Za blago, ki je bilo prineseno v barvanje ali čiščenje in do imenovanega dne in ni bilo prevzeto, ne dam nobene odškodnine, ako bi se blago pogrešalo ali ko bi bilo vsled požara uničeno. Obenem si usoja podpisana tvrdka opozoriti cenjeno občinstvo na to, da se ji je posrečilo z velikimi težavami dobiti barvila za barvanje oblik iz svile, volne, bombaževine in platna in sicer za razparane in nerazparane obleke tako, da more tekom 2-3 tednov po kar najnižjih cenah barvati po želji črno, modro, rjavovo, zeleno itd. Podpisana tvrdka se priporoča cenjenemu občinstvu kar najbolje in upa, da se bo občinstvo čimbolj posluževalo njene parne barvarne. 2376

Josip Reich, Ljubljana.
Parna barvarna in kemična čistilnica.
Tovarna: Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Selenburgova ulica št. 3.

Mimi Sark, Ljubljana
Hotel „pri Maliču“, soba 25., 26.
II. nadstropje.

Vedno zadnje novosti dunajskih modelov.
Popravila se okusno in točno izvršujejo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zdrobljeno steklo od šip
in druge steklene drobce kupuemo. D stavijo se vagoni. B. Rosenstrauch, Dunaj, IX. Berggasse 32. 2478

Vsakovrstne slamnike, slamnate torbice (cekarje) predprožnike, slamnate šolne priporočam gosp. trgovcem za obila naročila

FRAN CERAR, tovarna slamnikov v Stobu pošta Domžale pri Ljubljani.

Naramnični ošivi
III-181 en gros
papir in usnje . . . K 6.80
Spiral s svilo prevlečeni K 13.50 in K 16.50 za tucat

Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

Priporočamo krasne plašče, jopce, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in steknike. Zelo solidna tvrdka:

BLUZE

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. 2652 Fine
otročke oblekce in krstne oprave.

JOS. ROJINA
modni atelje za gospode
LJUBLJANA
Franca Jožefa cesta 3.
Vojaške in uradniške UNIFORME
po meri v najkrajšem času.

Kupujem:
les za jame od 12 cm naprej na mt
mehak okrogel les, smrekovo lubje lanske in lečreslo tosnje
kostonjev les od 10 cm naprej hrastov les
Prosimo ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo 1745

Vinko Vabič, Zalec, 8
Spodnje Štajersko.
Kuliantno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Stanje vlog koncem novembra 1917 ca. K 209,707.065-70. Glavnica K 40,000.000.—

Podružnica v Ljubljani **Češka industrijalna banka** Stritarjeva ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. :: :: Kredite za aprovizačne nakupe.
Vsakovrstne bančne transakcije. Srečke c. kr. avstr. razredne loterije. Nakazila vojnim ujetnikom.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.
obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/4 %
Rezervni zaklad nad K 1,000.000. brez odbitka rentnega davka.
Ustanovljena l. 1881.